

***Svenska nu-nätverkets målsättningar
inför riksdagsvalet år 2023***

Svenskan förankrar Finland i den nordiska familjen

Norden är Finlands hemmaregion och svenska språket förenar länderna på det mentala och kulturella planet. Det har strategisk betydelse för Finland att landets befolkning kan svenska och vågar använda språket. Svenskan utgör en språngbräda till den nordiska arbetsmarknaden och öppnar möjligheter att studera i ett annat nordiskt land.

Det finns också en efterfrågan på svenskkunnig personal på den finländska arbetsmarknaden. Företagarna i Finland utredde språkkunskapernas betydelse med en enkät till sina medlemsföretag våren 2021. Svenskan visade sig vara det klart mest använda språket efter finskan och engelskan: 44 procent av företagen uppgav att de behöver svenskan i sin verksamhet. Språk-

kunskaper behövs mest i kundbetjäning (55 %), försäljning (35 %) och kommunikation (28 %).¹ När handeln med Ryssland upphört, söker sig företagen allt mera till den svenska marknaden. Det har även förekommit nyheter om att det finns ett stort behov av svenskkunnig personal i andra branscher, som inom småbarnsfostran och hälsovårdsservicen.

Vårt utbildningssystem klarar emellertid inte av att svara på behovet av språkkunnig arbetskraft och svensklärarna är uppgivna över de uppenbara bristerna. Nätverket Svenska nu föreslår målmedvetna satsningar på undervisningen i det andra inhemska språket för att Finland ska kunna leva ut sin potential som ett tvåspråkigt land.

1. Satsa på svenskundervisningen i grundskolan

Grundskolans medellånga lärokurs i svenska (B1-svenska) lägger grunden för den finskspråkiga befolkningens svenskkunskaper. Hösten 2016 tidigarelades B1-svenskan genom att tänja på timresursen, så att två årsveckotimmar i svenska flyttades från grundskolans högre årskurser till årskurs sex. Tidigareläggningen var pedagogiskt motiverad, men dess positiva effekter hämmas av att de kvarvarande fyra årsveckotimmarna i årskurserna 7-9 inte räcker till för att uppnå tillräckliga undervisningsresultat. Vissa kommuner har kompenserat grundskolans högre årskurser med mera svenskundervisning, men så är inte fallet i alla kommuner. Detta skapar ojämlikhet i utbildningen.

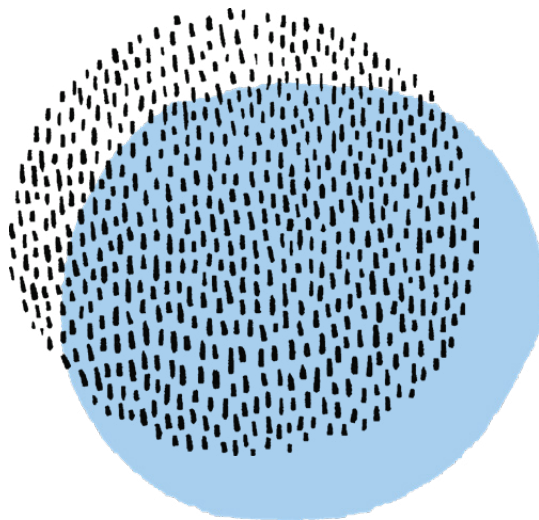
Nätverket Svenska nu och Språkläraryrket i Finland SUKOL rf beställde hösten 2021 en enkätundersökning om vilka konsekvenser tidigareläggningen av grundskolans medellånga svenska har haft. Högstadielärarna intygade att reformen medfört avbrott i svenskstudie-

erna och att en stor del av undervisningen går åt till att repetera. Gymnasielärarna bedömer att de elever som inleder gymnasiestudierna har betydligt sämre svenskkunskaper efter ändringen av grundskolans timfördelning.²

Den ovan nämnda problematiken lyfts även fram i regeringen Marins nationalspråksstrategi och i regeringens språkberättelse (2021). I budgetförhandlingarna år 2022 beslöt regeringen att införa en årsveckotimme mera svenskundervisning i grundskolan. En förnyelse av läroplanen och timfördelningen har påbörjats.

Förslag:

att följande regering förbinder sig att verkställa beslutet att införa en årsveckotimme mera svenskundervisning i åk 7-9 och reserverar behövliga medel för ändamålet.

2. Inför mera svenskundervisning i yrkesskolan

År 2018 trädde en reform av den yrkesinriktade andra stadiets utbildningen i kraft. I den finskspråkiga yrkesinriktade grundexamen ingår nu endast en kompetenspoäng svenskundervisning, vilket innebär enligt lagen minst 12 timmar undervisning. Vissa utbildningsanordnare erbjuder 18 timmar undervisning och det försätter studeranden med ett mindre antal timmar i en ojämlik position. Det är skäl att notera att i den svenskspråkiga yrkesutbildningen omfattar kursen i det andra inhemska språket, finskan, två kompetenspoäng.

Yrkesskolans studier i andra inhemska språket ger inte tillräckliga färdigheter att

studera språket på högskolenivå, utan endast en formell kompetens. På högskolenivå måste studeranden ofta repetera grunderna i svenska språket innan de avlägger den så kallade tjänstemannasvenskan, vilket drar ut på studierna.

Förslag:

att finsk- och svenskspråkiga yrkesinriktade grundexamina förenhetligas, så att de obligatoriska studierna i andra inhemska språket omfattar minst två kunskapspoäng.

3. Återgå till obligatorisk studentsvenska

Antalet studenter som avlägger svenska språket i studentexamen har rasat sedan år 2005, då det blev frivilligt att skriva svenskan i studenten. År 2021 var det bara 43 procent av de finskspråkiga studenterna som skrev studentprovet i svenska på någon nivå¹. Denna utveckling har lett till att flera ungdomar även har svårigheter med att klara tjänstemanssvenskan som ingår i högskolestudierna.

I regeringen Marins program ingick en skrivning att regeringens målsättning är att det andra inhemska språket återinförs som ett

obligatoriskt språk i studentexamen. Reformen skulle höja svenska språkets status och sporra eleverna att satsa på svenskan i grundskolan. Studier i det andra inhemska språket är en central del i alla finländares skolgång och därmed vore det naturligt att ämnet ingår för alla som avlägger studentexamensprovet.

Förslag:

att det andra inhemska språket återinförs som ett obligatoriskt språk i studentexamen.

¹<https://www.yrittajat.fi/tiedotteet/kysely-monipuolinen-kielitaito-on-tarkea-yrityksille-kielitaidon-merkitys-vahvassa-kasvussa/>

²<https://svenskanu.fi/2021/10/29/ny-undersokning-om-tidigarelaggningen-av-svenskundervisningen/>

³<https://svenska.yle.fi/a/7-10006341>

www.svenskanu.fi

Nätverket Svenska nu motiverar och inspirerar finskspråkiga barn och ungdomar i hela landet att våga använda svenska. Nätverket erbjuder levande möten med Sverige, Svenskfinland och svenskan i skolans värld och lyfter fram kulturupplevelsernas roll och betydelse för språkinläringen och pedagogiken. Svenska nu verkar för ett tvåspråkigt Finland och engagerar sig i frågor som berör svenskundervisningen.

Nätverket Svenska nu koordineras av Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland

svenska

facebook.com/svenskanu

twitter.com/svenskanu

instagram.com/svenskanu